

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1CoSr/3/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814207678
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7814207678.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a sudcov JUDr. Ladislava Čakociho a JUDr. Petra Tutka v spore žalobcu G. N., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v U.Q., W. XXX, zastúpeného JUDr. Ladislavom Csákóm, advokátom so sídlom v Rožňave, Hviezdoslavova 4 proti žalovanému Pohotovosť s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o zrušenie rozhodcovského rozsudku Stáleho Rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s., č.k. SR 07179/13 z 24.6.2014, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 30. marca 2017 č.k. 9Csr/2/2016 - 68 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zrušil rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., so sídlom v Bratislave, Karloveské rameno 8 zo dňa 24.6.2014 sp.zn. SR 07179/13, ktorým bol žalobca zaviazaný zaplatiť žalovanému sumu 652,23 eur s príslušenstvom a trovy rozhodcovského konania vo výške 265,66 eur v mesačných splátkach po 100 eur, splatných vždy k poslednému dňu v mesiaci na účet žalobcu s tým, že prvá splátka sa stáva splatnou k poslednému dňu v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozhodnutia až do úplného zaplatenia dlhu, pod následkom straty výhody splátok a výkonu rozhodnutia v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky riadne a včas. Konanie o odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku zastavil a vyslovil, že žalobcovi priznáva náhradu trov konania v plnom rozsahu 100 %.

2. Vyhovel tak v celom rozsahu žalobe žalobcu doručenej súdu dňa 31.7.2014, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia označeného rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 ods. 1 písm. c), g) a j) zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní a odloženia jeho vykonateľnosti do rozhodnutia o podanej žalobe. Tvrdil pritom, že rozhodcovský súd vydal napadnuté rozhodnutie bez toho, aby mu svedčala právomoc vo veci konať a rozhodnúť postupom odporujúcim právnej úprave ochrany spotrebiteľa, lebo rozhodcovská zmluva obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré v konečnom dôsledku spôsobili jej neplatnosť, a preto pokiaľ rozhodcovský rozsudok vydal rozhodca, ktorý vyvodil svoju právomoc na konanie a rozhodnutie na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, ide o nulitný právny akt.

3. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku poukázal aj na obranu žalovaného, že nemožno mať žiadne pochybnosti o legitímnosti rozhodcovskej zmluvy, ktorá bola uzatvorená ako nevýhradná rozhodcovská zmluva a bola obsiahnutá na samostatnom dokumente, ako aj že žalobca nedodržel 30-dňovú lehotu na podanie žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku.

4. Pri rozhodovaní vychádzal súd prvej inštancie zo zistenia, že žalovaný uzatvoril dňa 11.5.2011 so žalobcom zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 350 eur, ktorý sa žalobca zaviazal žalovanému vrátiť zvýšený o príslušný poplatok vo výške 322 eur, t.j. celkom mu zaplatiť sumu 672 eur, a tiež rozhodcovskú zmluvu, v čl. 2 v nasledovnom znení: „Všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. 705800699 uzatvorenej dňa 11.5.2011 vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmienok zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom (v zmysle Čl. I Rozhodcovskej zmluvy sa ním rozumie Stály rozhodcovský súd zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka č. 3530/B), ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 tohto článku zmluvy vrátane sporu o platnosť, výklad alebo zrušenie zmluvy o úvere na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvazovaciu podmienku tejto rozhodcovskej zmluvy; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na všeobecnom súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu.“

5. Ďalej súd prvej inštancie zistil, že žalovaný dňa 2.7.2014 uplatnil pohľadávku z označenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 11.5.2011 vo výške 872,23 eur, návrhom na začatie konania podanom na Stálom rozhodcovskom súde zriadenom spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s., o ktorej rozhodcovský súd rozhodol rozsudkom zo dňa 24.6.2014 sp.zn. SR 07179/13.

6. Konštatoval, že právny vzťah medzi sporovými stranami založený zmluvou o úvere zo dňa 11.5.2011 poukazom na § 73 ods. 1 až 3 zák. č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, nárok žalobcu na zrušenie rozhodcovského rozsudku súd prvej inštancie posúdil podľa § 3, § 40 ods. 1 písm. a) až j), § 40 ods. 2, § 41, § 42 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, znení platnom v čase vydania rozhodcovského rozsudku a dospel k záveru, že je daný dôvod na zrušenie rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 ods. 1 písm. j) zák. č. 244/2002 Z.z.. Uzavrel, že pri rozhodovaní rozhodcovského súdu boli porušené ustanovenia § 52 ods. 1, 3 a 4, § 53 ods. 1 prvá veta, § 53 ods. 4 písm. r), § 53 ods. 5, § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka. Dôvodil, že zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 11.5.2011 je spotrebiteľskou zmluvou, ktorej návrh bol v danom prípade pripravený na vopred pripravenom predtlačenej tlačive, do ktorého sa len vpisovali požadované údaje, rozhodcovská zmluva uzavretá medzi žalovaným veriteľom a žalobcom ako dlžníkom je takisto typizovanou formulárovou zmluvou, v ktorej sa doplnili len údaje žalobcu, číslo a dátum uzatvorenia zmluvy, pričom z celkového formátu rozhodcovskej zmluvy vo forme tlačiva vyplýva, že ide o zmluvy, ktoré boli vopred veriteľom pripravené pre veľký počet dlžníkov, ktorí pri ich uzatváraní nemohli ovplyvniť ich obsah a zmluvné dojednania. Dôvodil, že poučenie o dôsledkoch uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy s tým, že výber jednej z alternatív riešenia sporu spočíva na žalobcovi, nemožno považovať za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov rozhodcovského konania a rozdielov oproti rozhodovaniu na všeobecnom súde a ponechanie spotrebiteľovi za primeraných okolností rozhodnúť sa vo vzťahu k rozhodcovskej zmluve. Uzavrel, že praktickým dôsledkom rozhodcovskej doložky, tak ako bolo formulovaná v čl. 2 rozhodcovskej zmluvy je, že žalobca ako spotrebiteľ nemal žiadnu možnosť ovplyvniť alternatívu riešenia sporu a fakticky mu bola odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak žalovaný podá žalobu na rozhodcovský súd. Z uvedeného potom prvoinštančný súd vyvodil, že posudzovaná rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalujúceho spotrebiteľa, ktorý nemohol ovplyvniť jej obsah, čím bol naplnený znak neprijateľnej podmienky v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá je preto absolútne neplatná podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, a pretože výkon práv a povinností na základe absolútne neplatnej rozhodcovskej doložky odporuje zákonu a dobrým mravom, zrušil podľa § 40 ods. 1 písm. j) zákona č. 244/2002 Z.z. označený rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom, ktorý založil svoju právomoc na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy v zmysle § 45 ods. 1 písm. e) zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

7. Konanie o odklade vykonateľnosti označeného rozhodcovského rozsudku zastavil súd prvej inštancie podľa § 145 ods. 2 CSP, keďže žalobca v tejto časti žalobu zobrať späť.

8. O trovách konania rozhodol prvoinštančný súd podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

9. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP. Navrhol zmeniť napadnutý rozsudok alebo zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Poukazom na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (Ruiz Torija c/a Španielsko z 9.12.1994, séria A, č. 303-A) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12.5.2014 sp.zn. I. ÚS 226/03) žalovaný namietal, že súd prvej inštancie rozsudok nedostatočne odôvodnil, lebo sa nevyporiadal s jeho argumentáciou a iba nekriticky prevzal argumentáciu žalobcu, čím mu súd odňal možnosť konať pred súdom, nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia porušil jeho právo na spravodlivé súdne konanie, lebo okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom, bola mu odňatá možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych opravných prostriedkov. Poukazom na nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 8.3.2011 sp.zn. I. ÚS 3227/07, poukaz žalobcu na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. IV.ÚS 174/2002, žalovaný označil za prekonaný a neaktuálny, argumentáciu súdu prvej inštancie o rozpore rozhodcovského rozsudku so všeobecnými záväznými právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľa za nedôvodnú vzhľadom na skutočnosť, že podľa žalovaného žalobcovi nemožno priznať status spotrebiteľa, keďže podľa žalovaného finančné prostriedky žalobca použil za účelom povolania, a tak nemožno uplatňovať ani zákon o ochrane spotrebiteľa a ani zákon o spotrebiteľských úveroch. Zopakoval, že posudzovaná rozhodcovská zmluva je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou zmluvou, nakoľko umožňuje každej zmluvnej strane domáhať sa ochrany svojich práv buď prostredníctvom rozhodcovského konania alebo súdneho konania, a už len z tohto pohľadu rozhodcovská zmluva podľa žalovaného od žalobcu nevyžaduje, aby spory so žalovaným žalobca riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Podčiarkol, že z čl. 2 rozhodcovskej zmluvy jasne vyplýva, že žalobca mal možnosť v prípade nespokojnosti obrátiť sa na všeobecný súd a mal kedykoľvek právo sa slobodne rozhodnúť, na ktorom orgáne svoje právo uplatní a neprichádza do úvahy ani aplikácia § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, lebo žalobca so žalovaným uzatvorili nevýhradnú rozhodcovskú zmluvu, ktorej čl. 2 ods. 1 obsahuje ustanovenie, že žalujúca zmluvná strana je oprávnená riešiť všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere buď pred rozhodcovským súdom alebo pred príslušným súdom Slovenskej republiky. Žalovaný odmietol i záver súdu prvej inštancie, že rozhodcovská zmluva nebola individuálne dojednaná a tvrdil, že rozhodcovská zmluva bola uzatvorená v súlade s platnými právnymi predpismi účinnými v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy a rozhodcovské konanie má plne oporu v zákone o rozhodcovskom konaní, ktorý arbitráritu spotrebiteľských sporov nevyklučuje a ani nezakazuje, čo plyní aj z čl. 24 ods. 1 Smernice č. 2005/48/ES o spotrebiteľskom úvere, i z rozhodnutí Najvyššieho súdu Českej republiky (sp.zn. 33Cdo 2675/2007, 23Cdo 1201/2009, 23Cdo 4895/2010 alebo 32Cdo 1590/08). Napokon žalovaný súdu prvej inštancie vytkol, že zmluvu o úvere posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú, napriek tomu, že dňa 11.5.2011 bol podpísaný aj dodatok k zmluve, v ktorom bolo uvedené nasledovné: „Dole podpísaný G. N. vyhlasujem, že veriteľom poskytnuté finančné prostriedky vo výške 350 eur použijem na nákup výpočtovej techniky za účelom výkonu povolania.“, z ktorého dôvodu je bezpredmetné skúmať, či zmluva o úvere obsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo nie.

10. Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol potvrdiť napadnutý rozsudok v celom rozsahu ako vecne správny, spravodlivý, objektívny a zákonný, majúci za to, že súd prvej inštancie sa v celom rozsahu vysporiadal s odvolacími námietkami žalovaného už v odôvodnení napadnutého rozsudku a preto žalovaný neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali mať za následok, či už zmenu alebo zrušenie napadnutého rozsudku. Zdôraznil, že žalovaný neopodstatnene spochybňuje otázku, či žalobca so žalovaným jednal ako spotrebiteľ, lebo žalovanému táto skutočnosť bola veľmi dobre známa o to viac, že veľmi dobre vedel, že nie je žiaden podnikateľ, a preto ani peniaze, ktoré mu mal žalovaný poskytnúť, nemohli byť použité na účely podnikania či výkonu povolania, pričom samotnú formulárovú zmluvu vypisovala osoba konajúca za žalovaného, ktorá mu účelovo, s úmyslom pripraviť ho možnosť priznania postavenia spotrebiteľa, poradila, aby sa uviedol takýto dôvod, čo odporuje dobrým mravom, i zásadám poctivého podnikania. Podčiarkol, že rozhodnutia súdov, na ktoré žalovaný poukazuje v podanom odvolaní, sú výnimkou z bežnej rozhodovacej praxe súdov, lebo existuje celý

rad rozhodnutí v prospech spotrebiteľa. Vyjadril zásadný nesúhlas s názorom žalovaného, že by bolo nadbytočné skúmať obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, aj keby sa žalovaný snažil maskovať predmetnú zmluvu tým, že zmluva sa má použiť na výkon povolenia.

11. Žalovaný v replike na vyjadrenie žalobcu k jeho odvolaniu podčiarkol, že jeho odvolanie spĺňa všetky náležitosti v zmysle § 363 CSP a opätovne pripomenul, že má za to, že žalobca zmluvu o úvere uzatvoril za účelom povolenia, ktorá skutočnosť z nej s určitosťou vyplýva, a preto nie je dôležité, na aký účel žalobca finančné prostriedky naozaj použil, ale na aký účel bol úver poskytnutý. Žalobcove tvrdenia odvolávajúce sa na to, že predmetný úver nebol poskytnutý na účel, ktorý žalobca sám určil a vlastnoručne potvrdil svojim podpisom, žalovaný považuje len za účelové tvrdenie s cieľom vyhnúť sa dôsledkom, ktoré plynú pre žalobcu z predmetnej zmluvy o úvere a z tohto dôvodu sa s nimi nestotožňuje.

12. Žalobca v duplike na vyjadrenie žalovaného zopakoval, že nie je prijateľné, aby mal uzatvárať zmluvu na účely podnikania alebo výkonu povolenia, pretože žalovanému už na prvý pohľad muselo byť jasné, že je v dôchodkovom veku a v žiadnom prípade peniaze na účely podnikania alebo výkonu povolenia ani len teoreticky nemôže potrebovať, a to bez ohľadu na to, že to jasne povedal o sebe konajúcej v mene žalovaného, keď mu ona sama poradila, aby žiadal o úver práve týmto titulom v snahe obísť kogentné ustanovenia slúžiace na ochranu spotrebiteľa. Obrana, že od žalovaného nie je možné očakávať kontrolu 400.000 úverov neobstojí, pretože práve žalovaný ako obchodná spoločnosť a zároveň ako nebankový subjekt sa rozhodol vykonávať takúto obchodnú činnosť, a nie žalobca rozhodol o rozsahu podnikateľských aktivít žalovaného, ktorý sám musel vedieť, koľkých ľudí zamestná, koľkým žiadateľom o úver vyhovie a ak sa žalovaný rozhodol podnikat' až v takom rozsahu, že úver poskytol až 400.000 žiadateľom, mal by zamestnať k tomu potrebný počet zamestnancov, resp. svojim zamestnancom uložiť i povinnosť preverovať účel, na ktorý sa úver žiada, poskytuje a napokon použije, avšak v danom prípade práve žalovaný prostredníctvom osoby konajúcej za žalovaného inštruoval žalobcu tak, aby žiadal o úver podnikateľský, resp. na výkon povolenia, hoci ani vtedy, ani nikdy inokedy nebol živnostníkom ani nepodnikal, a to ani len prostredníctvom obchodnej spoločnosti, a ak žalovaný kogentné ustanovenia zákona na ochranu spotrebiteľa mienil takto obísť, nepochybne musí znášať následky s tým spojené. Napokon žalobca zdôraznil, že je pre neho nepochopiteľné a zároveň nepredstaviteľné, aby mu nebolo priznané postavenie spotrebiteľa, ak tento typ úveru mu v podstate vnútil sám žalovaný. Z týchto dôvodov opätovne navrhol potvrdiť napadnutý rozsudok ako vecne správny.

13. Na základe včas podaného odvolania žalovaného odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce podľa § 379 v spojení s § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

14. Rozsudok je vecne správny, preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP v celom rozsahu potvrdil.

15. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 24.1.2018 o 13,05 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 212/II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 15.1.2018 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle § 219 ods. 3 CSP.

16. Odvolací súd po preskúmaní odvolania žalovaného dospel k záveru, že žalovaným uplatnené odvolacie dôvody nie sú dané.

17. Súd prvej inštancie vykonal v spore dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy náležite vyhodnotil a z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil aj svoje rozhodnutie a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, ak žalobe v celom rozsahu vyhovel.

18. Po preskúmaní obsahu spisu a odôvodnenia rozsudku odvolací súd konštatuje, že nie je opodstatnená námietka žalovaného nedostatku riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, nakoľko napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Prvoinštančný súd totiž v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán v posudzovanom spore, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na daný spor a z ktorých vyvodil svoje právne závery, na ktorých založil svoje rozhodnutie o zrušení rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti

Slovenská rozhodcovská a.s. zo dňa 24.6.2014 sp.zn. SR 07179/13, pričom svoje úvahy a závery o dôvodnosti žaloby odôvodnil dostatočne presvedčivo, zhodnotiac pritom všetky dôkazy predložené na podporu tvrdení žalobcu i žalovaného. Uviedol, ktoré z nich považoval za preukázané, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a z akých právnych noriem pri rozhodnutí vychádzal, pričom tak žalobcovi, ako aj žalovanému vytvoril všetky procesné podmienky, aby v priebehu sporu uplatnili a realizovali svoje procesné práva.

19. Napadnutému rozsudku súdu prvej inštancie nemožno vytknúť ani nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani to, že by vzal súd do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193, § 194 a § 205 CSP alebo že by súd prvej inštancie na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo že by použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. V konaní neboli zistené ani vady v zmysle § 365 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie v spore. Žalovaným uplatnené odvolacie námietky podľa názoru odvolacieho súdu nie sú spôsobilé spochybniť správnosť zistených skutočností, hodnotenia dôkazov a právneho posúdenia sporu a neumožňujú ani záver, že by v konaní neboli splnené procesné podmienky, resp. že by prvoinštančný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval mu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces tak, ako to žalovaný vo svojom odvolaní tvrdil. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo žiadne také nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie o nároku žalobcu, než ako rozhodol súd prvej inštancie.

20. Správne, podrobné a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP) a preto len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd dodáva nasledovné:

21. Predovšetkým odvolací súd považuje za potrebné k odvolaniu žalovaného dodať, že toto sa v podstatnej miere týka záveru súdu prvej inštancie, že rozhodcovská zmluva, resp. doložka dohodnutá medzi žalobcom a žalovaným, je tzv. nevýhradnou rozhodcovskou zmluvou a že nevyžaduje od žalobcu, aby spory so žalovaným riešila výlučne v rozhodcovskom konaní. Súd prvej inštancie pri posudzovaní platnosti rozhodcovskej doložky vychádzal z názoru, že táto nebola medzi stranami sporu individuálne dojednaná, nakoľko z jej obsahu jednoznačne vyplýva, že „všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o úvere č. 705800699 uzatvorenej dňa 11.05.2011 vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmienek zabezpečujúcej uvedenú úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom (v zmysle čl. I Rozhodcovskej zmluvy sa ním rozumie Stály rozhodcovský súd zriadený spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka č. 3530/B), ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na Stálom rozhodcovskom súde; rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, a to jedným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov Stáleho rozhodcovského súdu, b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok). Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z právnych vzťahov uvedených v bode 1 tohto článku zmluvy vrátane sporu o platnosť, výklad alebo zrušenie zmluvy o úvere na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciu podmienku tejto rozhodcovskej zmluvy; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pred podaním žaloby na všeobecnom súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou zmluvou v súlade s vnútornými predpismi Stáleho rozhodcovského súdu založená právomoc Stáleho rozhodcovského súdu“ (čl. 2 bod 1 a 2 z rozhodcovskej zmluvy uzatvorenej podľa zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní medzi žalobcom a žalovaným dňa 11.5.2011). Z uvedeného je potrebné vyvodiť, že súd prvej inštancie správne ustálil, že z obsahu takejto rozhodcovskej doložky jednoznačne vyplýva, že spory sa budú riešiť pred Stálym rozhodcovským súdom. Pokiaľ teda odvolanie žalovaného smeruje k tomu, že rozhodcovská doložka nerobí rozhodcovskú zmluvu neplatnou, tento argument nemá svoje opodstatnenie. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho

zákonníka nie je o možnosti výberu medzi štátnym a súkromným súdom, ale predovšetkým o dôsledkoch, ktoré zakladá, teda, či doložka nenúti spotrebiteľa podrobiť sa arbitráži. Aj odvolací súd je v zhode so súdom prvej inštancie v tom, že predmetnú doložku je nutné posúdiť ako neprijateľnú podmienku, nakoľko prakticky dôsledkom takto formulovanej rozhodcovskej doložky je skutočnosť, že spotrebiteľovi je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Pre spotrebiteľa to znamená povinnosť podrobiť sa rozhodcovskému konaniu pred súkromnou osobou, ktorú si veriteľ už predformuloval v zmluve a na výbere ktorej spotrebiteľ nemal žiadnu účasť, čím je spôsobená značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Spôsob, akým bola rozhodcovská doložka v rozhodcovskej zmluve v prejednávanej príhode koncipovaná a žalobcovi predložená spolu s ostatnými všeobecnými podmienkami, ako i fakt, že žalobca uzatváral označenú spotrebiteľskú úverovú zmluvu v dôchodcovskom veku nesvedčí v konkrétnych skutkových okolnostiach prejednávanej príhody o individuálnom dojednaní rozhodcovskej doložky v rozhodcovskej zmluve, ale skôr o zámernom predkladaní zmluvných podmienok. Ide o zmluvu o úvere a rozhodcovskú zmluvu, obe podpísané žalobcom v jeden deň, ktorým žalovaný sledoval vylúčenie tohto dojednania spod režimu súdnej kontroly. Žalovaný nepreukázal osobitné vyjednanie rozhodcovskej doložky v rozhodcovskej zmluve, resp. že by si žalobca ako spotrebiteľ osobitne vymienil toto dojednanie. Naopak je nepochybné, že ide o formulárovú zmluvu, ktorú žalobca nemohol nijako ovplyvniť a mohol len rozhodcovskú zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu, pričom je pravdepodobné, že nepodpísaním rozhodcovskej zmluvy by nedošlo ani k podpisu zmluvy o úvere, keďže obidve zmluvy boli uzavreté v jeden deň. Pre úplnosť možno dodať, že cieľom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu pred rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorého zmluvné strany delegovali takúto právomoc. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je význam rozhodcovskej zmluvy osobitný, pretože v krízových situáciách a vzniku sporu súkromná osoba rozhodne o právach a právom chránených záujmoch s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Keďže sa tak udeje v súkromnoprávnom procese, požiadavka na rešpektovanie princípov súkromného práva arbitrom, vrátane princípu dobrých mravov, je plne opodstatnená. Správne preto súd prvej inštancie pri posudzovaní platnosti rozhodcovskej doložky a dôvodov zrušenia rozhodcovského rozsudku skúmal rozhodovanie z pohľadu ochrany spotrebiteľa, keďže úverová zmluva, ktorá bola podkladom pre uzavretie rozhodcovskej doložky, je nepochybne zmluvou spotrebiteľskou. Napriek formálnemu zneniu rozhodcovskej doložky teda reálne dochádza k narušeniu rovnováhy medzi zmluvnými stranami, a to v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa podpisom zmluvy, obsahom ktorej je aj takáto doložka, vopred vzdáva práva na účinnú procesnú obranu, či už z nevedomosti alebo z nemožnosti vplývať na obsah zmluvy, čo je v podmienkach právneho štátu neprijateľným javom. Spôsob, akým bola rozhodcovská doložka koncipovaná, napĺňa podmienku vedenú v § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, preto súd prvej inštancie správne vyvodil, že táto rozhodcovská doložka je neplatná podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a správne uzavrel, že dôvodom zrušenia rozhodcovského rozsudku v zmysle § 40 ods. 1 písm. j) zákona č. 244/2002 Z.z. je, že pri rozhodcovskom konaní boli porušené všeobecne záväzné predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. Tento názor je súladný s už ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. sp.zn. 3Cdo 1/2012, 4Cdo 41/2012, 6MCdo 9/2012, 5Cdo 61/2012, 6Cdo 13/2013, 5Cdo 237/2013 a pod.), od ktorej sa odvolací súd nemá dôvod odkloniť ani v tejto prejednávanej veci.

22. Vzhľadom na tieto dôvody, ako aj z dôvodov uvedených v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil, vrátane vecne správneho výroku o trovách konania a v odvolacom konaní procesne úspešnému žalobcovi priznal podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP plnú náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník. Žalovaný nemal úspech v odvolacom konaní a tak mu náhrada trov odvolacieho konania nepatrí.

23. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).